

Razširitev algoritma ReliefF

Peter Peer, Boštjan Čargo, Igor Kononenko

Univerza v Ljubljani, Fakulteta za računalništvo in informatiko, Tržaška 25, 1000 Ljubljana, Slovenija
E-pošta: peter.peer@ananda.fri.uni-lj.si

Povzetek. Ko gradimo odločitveno drevo, moramo izmed atributov primerov, ki opisujejo učne primere, izbrati najpomembnejšega. ReliefF je eden izmed boljših algoritmov za ocenjevanje atributov, saj ni kratkoviden, omogoča pa nam ocenjevanje atributov na realnih problemih (obravnavajo šumne in neznane vrednosti in večrazredne probleme). Algoritem ReliefF smo popravili tako, da se je istočasno računala kvaliteta atributov za različno število bližnjih sosedov. Po opravljenih testiranjih na 20 standardnih domenah se izkaže, da so odločitvena drevesa, dobljena z algoritmom ReliefF [5], približno enako uspešna tistim, ki jih je zgradil novi algoritem ReliefFS, če primerjamo rezultate po klasiĎkacijski toĎčnosti na testnih primerih. Vendar pa se je število listov v odločitvenih drevesih kar v nekaj primerih občutno zmanjšalo. Še posebno pride ta znaĎilnost do izraza pri medicinskih domenah. Testiranje je zajemalo neporezana drevesa, drevesa, porezana z metodo MDL1+, in drevesa, porezana z metodo *m*-ocene verjetnosti. Odločitvena drevesa so bila zgrajena s sistemom Asistent-R [4] oziroma Asistent-RS. Da je razširjeni algoritem ReliefFS boljši od algoritma ReliefF, smo pokazali tudi na težkem umetnem klasiĎkacijskem problemu.

Ključne besede: strojno uĎenje, umetna inteligenca, odločitveno drevo, ocenjevanje atributov, ReliefF, klasiĎkacijska toĎčnost

Extension of ReliefF

Extended abstract. When building a decision tree, we have to select the most important attribute among all attributes of instances, which form the training data set. ReliefF [4,5] is an advanced algorithm for feature selection, as it is not "near-sighted" and can be used in real-world domains (improves certainty of estimates, deals with noisy and missing data and solves multi-class problems). We extended ReliefF in such a way, that feature qualities for different number of near neighbours are calculated simultaneously (6). After testing over 20 standard domains (Table 1, Figures 2,3), it was found, that decision trees obtained with ReliefF algorithm [5] are approximately equally successful as those built by ReliefFS algorithm, when comparing only classification accuracy on training instances. However, another characteristic is superior: the number of leaves in decision trees is reduced heavily in many cases. This happens especially in medical domains. Our tests included unpruned trees, trees pruned with MDL1+ method [8], and finally, trees pruned with *m*-probability estimate [1].

Decision trees were built with Assistant-R [4] and Assistant-RS, respectively.

Extended algorithm ReliefFS is better than algorithm ReliefF. The above statement is confirmed also by testing results on an artificially composed (synthetic) domain PCMS.

Key words: machine learning, artificial intelligence, decision tree, feature selection, ReliefF, classification accuracy

Ukvarja se z vprašanjem, kako iz podatkov, zbranih o doloĎeni problemski domeni, izvleĎi obstojeĎe zakonitosti. Razvila se je cela vrsta metod, med katere sodi tudi induktivno uĎenje. UvršĎamo ga med uĎenje, ki temelji na podobnosti. Rezultat induktivnega uĎenja je formula, pravilo, teorija ali opis koncepta v kvalitativnem, logiĎnem formalizmu, ki je Ďloveku dostopen in razumljiv. V atributnem strojnem uĎenju so posamezni primeri opisani z njihovimi lastnostmi (atributi), vsak primer pa sodi v natanko doloĎen razred. S pomoĎjo induciranih pravil, ki opisujejo doloĎen koncept, je upoštevajoĎ vrednosti atributov mogoĎe doloĎiti razred poljubnega primera.

V množici atributov, ki opisujejo nek primer, prav gotovo niso vsi enako pomembni za predstavitev nekega koncepta, nekateri so celo nepomembni. Na zdravstveno stanje pacienta skoraj gotovo ne vpliva barva oĎi, krvne slike pa najbrŹ ne smemo zanemariti. Ocenjevanje kvalitete atributov je nasploh eden kljuĎnih ciljev strojnega uĎenja. Prav pri gradnji odloĎitvenih dreves, ki so ena od oblik pravil, ki jih induciramo z induktivnim uĎenjem, je najpomembnejša izbira atributa v nekem vozliŹu.

OdloĎitveno drevo ima za nalogo doloĎiti razred, ki mu pripada opazovani primer. Ko gradimo drevo, moramo izmed atributov primerov, ki predstavljajo uĎno množico, izbrati najpomembnejšega. NajpomembnejŹi atribut je tisti, ki razdeli množico primerov, tako da so podmnoŹice ĎimĎistejše. Za doloĎanje pomembnosti obstaja veliko mer, nekatere izmed njih so: informativnost,

1 Uvod

Strojno uĎenje iz primerov spada med najbolj intenzivna raziskovalna in aplikativna podroĎja umetne inteligence.

Gini indeks, mera razdalje, J -ocena, ustreznost, Relief, ReliefF, ocena χ^2 . Večina naštetih metod ne daje dobrih ocen, če obstaja med atributi določena odvisnost. Primer t.i. "kratkovidne" ocene je informativnost, ki izbere tisti atribut, ki najbolj zmanjša entropijo razredov. Algoritem Relief je primer boljšega ocenjevanja, saj odpravlja problem obravnavanja odvisnih atributov.

Leta 1992 sta Kira in Rendell predstavila svoj kriterij za izbiro (ocenjevanje kvalitete) atributa, ki sta ga poimenovala Relief. Algoritem predpostavlja dvo-razredne klasiĀkacijske probleme, bistven pomen pa ima izbira bliĀnjih sosedov glede na pomembne attribute [4]. Algoritem ReliefF [5], razširitev osnovnega postopka Relief, omogoĀa uporabo algoritma v praksi na realnih problemih, saj poveĀa zanesljivost ocen, obravnava ŀumne in neznane vrednosti in veĀrazredne probleme.

Algoritem ReliefF smo popravili tako, da se je istoĀasno raĀunala kvaliteta atributov za razliĀno ŀtevilo bliĀnjih sosedov. KonĀna ocena kvalitete atributa je postala najveĀja izmed vseh tako dobljenih ocen. Osnovna ideja je v tem, da ŀtevilo bliĀnjih sosedov lokalno prilagodimo podprostoru, ki mu ustreza trenutno izbrani primer [8].

KonĀno smo algoritma ReliefF in ReliefFS testirali na standardnih domenah in na umetno sestavljeni domeni, ki je pokazala pomanjkljivost prvega in uĀinkovitost slednjega.

Vsa odloĀitvena drevesa so bila zgrajena po sistemu Asistent-R [4] oziroma Asistent-RS. Asistent-R predstavlja avtomatsko uĀenje odloĀitvenih dreves s sistemom za ocenjevanje atributov ReliefF, Asistent-RS pa avtomatsko uĀenje odloĀitvenih dreves s sistemom za ocenjevanje atributov ReliefFS.

V realnih domenah so podatki Āesto ŀumni. Osnovni algoritem zgrajeno drevo tipiĀno preveĀ prilagodi uĀnim primerom, kar se kaĀe v veĀjih drevesih in nezanesljivi klasiĀkacijskih primerov. Rezanje dreves, katerega namen je odstranitev nezanesljivih poddreves, zmanjša kompleksnost dreves in hkrati poveĀa klasiĀkacijsko toĀnost na neodvisnem vzorcu. Poznamo dve glavni vrsti rezanja:

- predhodno rezanje in
- naknadno rezanje.

Metodi rezanja m -ocena verjetnosti in MDL1+, ki smo jih uporabili pri testiranju, spadata v skupino naknadnega rezanja.

Metoda m -ocena verjetnosti [1] pravi, da k oceni verjetnosti prispevata svoj deleĀ relativna frekvenca n/N in apriorna verjetnost p_a . Ko je m po absolutni vrednosti velik, se bolj kot na izide opravljenih poskusov zanaŀamo na apriorno verjetnost (Āe je $m = \infty$, rezultatov sploh ne upoŀtevamo). Ko pa je m blizu 0, se bolj kot na naŀe predznanje zanesemo na izide poskusov (Āe je $m = 0$, vpliv apriorne verjetnosti izgine). Metoda poreĀe drevo v vozliŀĀu takrat, ko je napaka porezanega drevesa manjša ali enaka napaki neporezanega drevesa. Ta princip rezanja imenujemo rezanje z minimalno napako.

Princip najkrajŀe dolĀine opisa (Minimum Descrip-

tion Length - MDL) pravi, da je najbolj verjetna razlaga nekaj podatkov tista teorija izmed vseh tistih, ki reproducirajo te podatke, katere opis je najkrajŀi. Metoda MDL1 [3] upoŀteva samo dolĀino opisa listov in v sploŀnem slabo reĀe. Popravek, ki za vsako notranje vozliŀĀe priŀteje vrednost 1, nam da metodo MDL1+ [8], ki pa daje zelo dobre rezultate. Metoda poreĀe drevo v vozliŀĀu takrat, ko je opis lista krajŀi od opisa poddrevesa.

2 Ocenjevanje atributov

2.1 UĀni in testni primeri

Da lahko natanĀno doloĀimo razred opazovanega primera, morajo izbrani atributi, ki jih je lahko malo ali veliko, razbiti množico primerov na (popolnoma) Āiste podmnoĀice - razrede. Problem izbire je v tem, da ne vemo, kateri atribut nam najveĀ pove o pripadnosti posameznim razredom.

Domena, na kateri izvajamo testiranje uspeŀnosti zgrajenega (in kasneje porezanega) odloĀitvenega drevesa, je množica primerov. Vsi primeri imajo enako ŀtevilo atributov in pripadajo nekemu razredu. Da bi lahko simulirali klasiĀkacijske neznane primerih, razbijemo domeno na dva dela: na uĀne in na testne primere. UĀni primeri so tisti, na osnovi katerih algoritem zgradi odloĀitveno drevo. Testni primeri nam predstavljajo ŀe neznane primere in so merodajni pri doloĀanju klasiĀkacijske toĀnosti tako zgrajenega drevesa. Da bi dobili bolj verodostojne rezultate, postopek razbitja in testiranja ponavljamo. Razbitja so nakljuĀna. Razmerje med ŀtevilom uĀnih in ŀtevilom testnih primerov je 70:30 odstotkov.

2.2 ReliefF

ReliefF [4,5], razširitev osnovnega postopka Relief, omogoĀa uporabo algoritma v praksi na realnih domenah. Med razliĀnimi algoritmi razvitimi iz originalnega algoritma se je prav ReliefF izkazal kot najbolj celovit in uĀinkovit. Smiselno je deĀnirati prehod iz dvo-razrednih na veĀrazredne probleme, reŀuje pa tudi problem manjkajoĀih vrednosti atributov, ki je ŀe posebej pereĀ v medicinskih domenah (Āesto se namreĀ zgodi, da na pacientu ne moremo izvesti vseh potrebnih preiskav).

Algoritem ReliefF, ki je na sliki 1 med dvema komentarjema, oceni uteĀ $W[a]$ atributa X_a kot razliko verjetnosti:

$$W[a] = \frac{P(\text{razliĀna vrednost atributa} | \text{bliĀnji pogreŀek}) - P(\text{razliĀna vrednost atributa} | \text{bliĀnji zadetek})}{2} \quad (1)$$

Postopek ReliefF uporablja zaradi zanesljiveŀih ocen verjetnosti namesto enega samega bliĀnjega zadetka oziroma pogreŀka primera I , k bliĀnjih zadetkov Z^+ oziroma pogreŀkov Z^- ter nato upoŀteva povpreĀje prispevkov posameznih zadetkov. Pri veĀrazrednih problemih pa ne iŀĀe le k bliĀnjih pogreŀkov, temveĀ upoŀteva k bliĀnjih pogreŀkov Z_C^- iz vsakega razliĀnega razreda.

Ime dom.	ReliefF						ReliefFS					
	Pred rez.		M-2		MDL1+		Pred rez.		M-2		MDL1+	
	Klas. toč.	Št. lis.	Klas. toč.	Št. lis.	Klas. toč.	Št. lis.	Klas. toč.	Št. lis.	Klas. toč.	Št. lis.	Klas. toč.	Št. lis.
ASIS	78.0	29.0	82.0	18.1	83.3	11.1	78.0	28.5	80.6	19.8	82.2	11.3
BAYS	72.0	25.1	70.5	16.0	70.8	8.2	68.1	19.9	69.9	12.4	69.9	7.0
P2AR	94.7	8.4	95.2	4.6	96.5	4.0	94.7	8.2	95.2	4.6	96.5	4.0
P3AR	89.8	13.5	93.9	8.7	95.0	8.2	90.2	13.4	93.9	8.7	95.0	8.2
P400	54.5	5.8	55.1	4.6	55.1	4.6	57.1	6.3	57.4	4.7	57.4	4.1
BO1L	78.0	23.3	78.0	9.3	78.0	9.3	67.7	8.8	67.7	6.3	67.7	6.7
VO1E	95.0	5.5	95.1	5.1	95.1	4.6	95.0	6.8	95.2	6.0	95.0	5.1
SEGM	87.1	33.5	87.2	26.1	86.6	19.0	84.5	13.6	84.4	12.2	84.3	12.3
IRIS	96.8	4.9	96.5	4.2	97.2	3.2	97.5	3.0	97.5	3.0	97.5	3.0
K1RK	97.8	8.4	97.8	8.4	97.8	8.4	97.8	8.4	97.8	8.4	97.8	8.4
K2RK	66.9	1.0	66.9	1.0	66.9	1.0	67.2	3.1	67.2	2.6	67.2	2.6
ANKE	66.3	36.5	66.3	32.1	67.3	10.2	66.0	22.0	65.8	17.7	67.5	7.6
BREA	78.6	18.4	78.6	9.6	80.0	3.5	78.8	9.4	78.8	6.0	78.8	3.1
DIAB	72.4	23.5	72.1	14.8	72.9	13.9	72.9	8.6	73.2	6.6	72.7	7.3
HEAR	76.2	27.4	77.8	17.1	76.7	11.5	73.6	13.3	73.6	6.2	73.6	6.3
HEPA	81.1	8.2	81.1	7.8	75.6	2.0	77.2	10.6	77.7	8.5	75.6	1.7
LYMP	77.5	17.6	77.5	16.4	75.2	7.1	74.4	18.4	76.2	14.6	76.5	6.8
ST2G	74.9	8.2	74.9	7.7	65.9	3.2	74.7	3.9	74.7	2.9	63.8	1.0
ST5G	58.9	9.5	58.9	7.0	62.1	5.3	60.3	8.1	61.6	5.7	66.4	3.8
E1PI	77.7	19.7	77.7	13.7	77.7	10.9	77.3	12.1	77.3	10.9	77.1	10.1

Tabela 1. Rezultati testa na standardnih domenah

Table 1. Test results over standard domains

Povprečja posameznih prispevkov nato obteži z apriorno verjetnostjo razreda:

$$\mathbf{W}[a] = \mathbf{W}[a] - \left[\frac{1}{k} \sum_{z^+ \in \mathcal{Z}^+} \text{diff}(I, z^+, a) \right]^2 + \left[\sum_{C \neq \text{razred}(I)} [P(C) \times \left(\frac{1}{k} \sum_{z^- \in \mathcal{Z}^-} \text{diff}(I, z^-, a) \right)] \right]^2 \quad (2)$$

Algoritem lahko s takšnim pristopom oceni, kako atribut razlikuje med poljubnima razredoma in ne le med najbližjima.

Razliko med vrednostmi atributov dveh primerov I_1 in I_2 določa funkcija diff , ki je posebej deÅnirana za diskretne in zvezne attribute. Za diskretne attribute a se glasi

$$\text{diff}(I_1, I_2, a) = \begin{cases} 0, & \text{vrednost}(I_{1,a}) = \text{vrednost}(I_{2,a}) \\ 1, & \text{vrednost}(I_{1,a}) \neq \text{vrednost}(I_{2,a}) \end{cases}, \quad (3)$$

za zvezne pa

$$\text{diff}(I_1, I_2, a) = \frac{\text{vrednost}(I_{1,a}) - \text{vrednost}(I_{2,a})}{n}, \quad (4)$$

kjer je n normalizacijska konstanta, s katero normaliziramo vrednost funkcije diff na interval $[0, 1]$.

Oglejmo si še kako algoritem izračuna verjetnost, da imata dva primera I_1 in I_2 različni vrednosti a -tega atributa v primeru manjkajočih vrednosti:

- če ima en primer (npr. I_1) manjkajočo vrednost:
$$\text{diff}(I_1, I_2, a) = 1 - P(\text{vrednost}(I_2, a) | \text{razred}(I_1)), \quad (5)$$

- če sta neznani vrednosti obeh primerov:

$$\text{diff}(I_1, I_2, a) = 1 - \sum_{v=1}^{V_a} (P(v | \text{razred}(I_1)) \times P(v | \text{razred}(I_2))), \quad (6)$$

kjer je V_a število vrednosti a -tega atributa.

Pogojne verjetnosti izračunamo iz učne množice po enem izmed načinov za ocenjevanje verjetnosti.

Prednosti algoritma ReliefF se pokažejo predvsem pri atributih z močno interakcijo. V primeru, ko so atributi neodvisni, se izkaže, da je ocena algoritma ReliefF ob upoštevanju velikega števila bližnjih zadetkov oziroma pogreškov (pri ocenjevanju v bistvu upoštevamo celotno učno množico) v močni korelaciji z Gini-indeksom, ki je v močni korelaciji z informativnostjo.

2.3 Razširitev algoritma ReliefF

Na velikost bližnje soseščine lahko vplivamo s spreminjanjem parametra k . Parameter k namreč določa število

Ime domene	Število razredov	Število atributov	Število vrednosti/atribut	Število primerov	Del. večinskega razreda (%)	Entropija razreda (bit)
ASIS	2	11	2.0	200	57	0.99
BAYS	2	10	2.0	200	56	0.99
P2AR	2	12	2.0	200	54	0.99
P3AR	2	13	2.0	200	54	0.99
P400	2	14	2.0	400	50	1.00
BOIL	2	6	2.0	640	67	0.91
VO1E	2	16	2.0	435	61	0.96
SEGM	7	19	8.3	2310	14	2.81
IRIS	3	4	6.0	150	33	1.59
K1RK	2	18	2.0	1000	67	0.92
K2RK	2	6	8.0	1000	67	0.92
ANKE	6	32	9.1	355	66	1.73
BREA	2	10	2.7	288	80	0.73
DIAB	2	8	8.8	768	65	0.93
HEAR	2	13	5.0	270	56	0.99
HEPA	2	19	3.8	155	79	0.74
LYMP	4	18	3.3	148	55	1.28
ST2G	2	19	4.5	270	65	0.94
ST5G	5	19	4.5	270	65	1.63
E1PI	2	18	16.6	500	50	1.00

Tabela 2. Osnovni podatki o domenah

Table 2. Basic description of data sets

bližnjih sosedov, ki jih poiščemo pred ocenjevanjem pomembnosti atributov. ReliefF smo zato razširili tako, da se istočasno računa kvaliteta atributov za različne vrednosti parametra k , to pa pomeni, da k vpliva na izbiro (glede na kvaliteto) najbolje ocenjenega atributa. Končna ocena kvalitete atributa a je potem:

$$W[a] = \max_k W[a, k]. \quad (7)$$

Popravili smo torej funkcijo, ki je zadolžena za izračun kvalitete atributov. **Namesto za konstanten parameter k je morala funkcija med sabo primerjati kvalitete atributov preko celotne zaloge vrednosti za k .** Slika 1 prikazuje popravljen algoritem ReliefF.

3 Primerjava ReliefF - ReliefFS

3.1 Standardne domene

Pri testiranju smo uporabili naslednje standardne domene:

- skupina umetnih domen: ASIS, BAYS, P2AR, P3AR, P400, BOIL, K1RK, K2RK
- skupina medicinskih domen: ANKE, BREA, DIAB, HEAR, HEPA, LYMP, ST2G, ST5G
- skupina ostalih realnih domen: E1PI, VO1E, SEGM, IRIS

Tabela 2 podaja osnovne podatke zgornjih domen.

Rezultati testiranj na standardnih domenah so pokazali, da se pri večini domen klasiĎkacijska toĎnost* odloĎitvenih dreves, dobljenih z novim algoritmom, ni bistveno (signiĎkantno) spremenila. Vzrok za to je predvsem dejstvo, da so domene imele tudi po veĎ sto primerov, kar je pri vrednosti $k = 10$ botrovalo uspehu algoritma ReliefF. Vendar pa je opazna tudi ena znaĎilnost, namreĎ število listov v odloĎitvenih drevesih se kar v nekaj primerih občutno zmanjša. Še posebno pride to do izraza pri medicinskih domenah. Rezultati so razvidni iz tabele 1.

Slika 2 prikazuje rezultate testa nad medicinsko domeno DIAB, ki predstavlja opis razširjenosti diabetesa pri Indijankah iz plemena Pima. Iz slike lahko razberemo, da se število listov v odloĎitvenem drevesu ob uporabi novega algoritma občutno zmanjša, klasiĎkacijska toĎnost pa se ne spremeni signiĎkantno. Torej dobimo manjša odloĎitvena drevesa.

Enak zaključek nam ponuja tudi slika 3, ki pa prikazuje rezultate testa nad domeno SEGM iz področja računalniškega vida. Ta domena predstavlja problem segmentacije slik.

*KlasiĎkacijska toĎnost podaja odstotek pravilno klasiĎciranih testnih primerov.

Vhodni podatki:

množica učnih primerov \mathcal{L} , parameter m_r , ki podaja število naključno izbranih primerov učne množice

Izhod:

vektor pomembnosti atributov *MaxPomembnost*

Algotem:

za vse attribute: $MaxPomembnost[a] = 0$

za vsak k :

// ReliefF - začetek

razdeli \mathcal{L} na N množic $\mathcal{L}_1, \mathcal{L}_2, \dots, \mathcal{L}_N$, kjer je N število razredov

za vse attribute: $W[a] = 0$

za i je 1 **do** m_r **ponovi**

naključno izberi primer $I \in \mathcal{L}$

za c je 1 **do** N

če c enak *razred(I)* **potem**

med primeri \mathcal{L}_c poišči k najbližjih zadetkov \mathcal{Z}^+

ažuriraj utež (W, I, \mathcal{Z}^+)

sicer

med primeri \mathcal{L}_c poišči k najbližjih pogreškov \mathcal{Z}_c^-

ažuriraj utež $(W, I, \mathcal{Z}_c^-, P(C))$

$Pomembnost = \frac{1}{m_r} \cdot W$

// ReliefF - konec

za a je 0 **do** število atributov domene

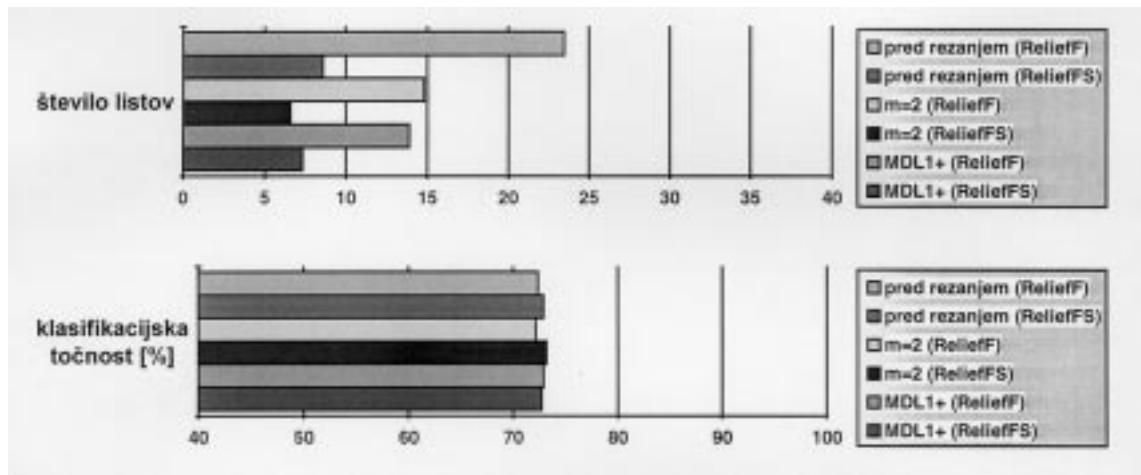
če $Pomembnost[a] > MaxPomembnost[a]$ **potem**

$MaxPomembnost[a] = Pomembnost[a]$

vrni *MaxPomembnost*

Slika 1. Algotem ReliefFS

Figure 1. ReliefFS algorithm

Slika 2. Rezultati testiranja obeh algoritmov na medicinski domeni DIAB

Figure 2. Test results of both algorithms over medical domain DIAB

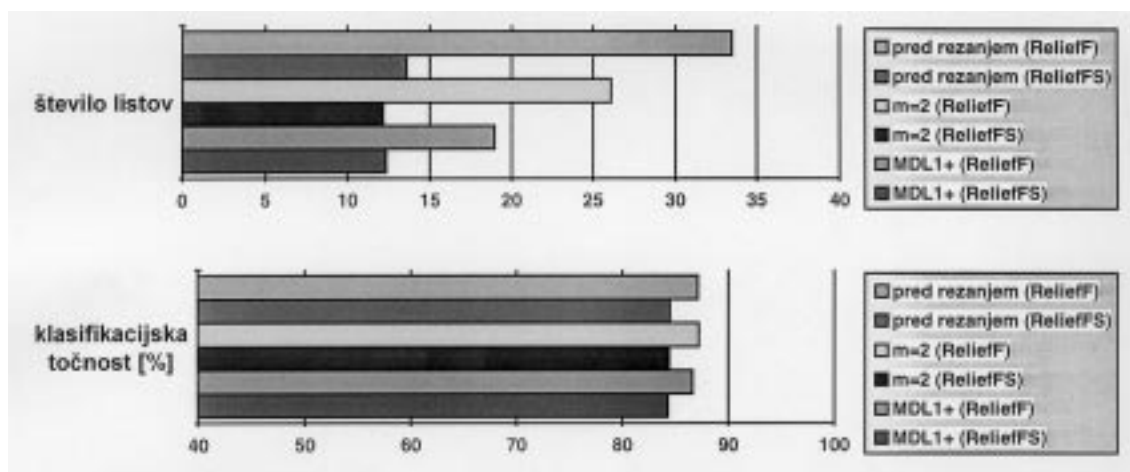
3.2 Nova umetna domena

V tem razdelku je opisana primerjava algoritma na *novi* umetni domeni. Sestavili smo umetno domeno, katere naloga je bila, da pokaže prednost novega algoritma (ReliefFS) in slabost starega (ReliefF). Domeno smo sestavili tako, da smo "prevarali" star algoritem, tako da je izbral napačne attribute, nov algoritem pa prave. To se je odražalo v višji klasifikacijski točnosti. Velikost prednosti v klasifikacijski točnosti pa je pravzaprav nepomembna, bistveno je, da so se pri primerjavi

pokazale statistično pomembne razlike.

Kdaj bo star algoritem izbral napačne attribute (glede na k)? - To se bo zgodilo pri majhni učni množici, kjer imamo močno interakcijo med atributi; število primerov, ki pripadajo isti soseščini, mora biti manjše od k ($k = 10$ pri starem algoritmu).

Kakšna je sploh domena, ki je bila testirana? Kot osnova je vzeta domena P2AR, ki predstavlja problem parnosti drugega reda. Pri tej domeni sta najpomembnejša prva dva atributa. Očitno je, da bo nov algoritem

Slika 3. Rezultati testiranja obeh algoritmov nad domeno SEGM iz področja računalniškega vida
Figure 3. Test results of both algorithms in SEGM domain from the computer vision area

deloval "bolje" pri majhni množici primerov v domeni, saj to narekuje dejstvo, da moramo v domenah z močno interakcijo med atributi paziti, da parameter k ne bo večji od števila primerov, ki pripadajo isti soseščini! Na podlagi tega dejstva je iz domene P2AR nastala domena PCMS, ki vsebuje le 20 primerov v domeni; domena P2AR vsebuje 200 primerov v domeni. Domena PCMS pa se od domene P2AR razlikuje še po dveh lastnostih:

- namesto 12 atributov ima 14 atributov in
- odvisnost med atributi je še večja in bolj opazna.

Prej sta bila medsebojno odvisna prvi in drugi atribut, zdaj pa so med seboj odvisni prvi štirje atributi. Parnost pravi, da če je vsota vrednosti pomembnih atributov liha, potem pripada primer razredu 1, sicer pa razredu 2. V domeni PCMS pa naj bi bila odvisnost med atributi še bolj opazna zato, ker ob istih vrednostih prvih štirih atributov primer pripada razredu 2, sicer pa razredu 1. Domena je še dodatno pokvarjena z 2.5% šuma v vrednostih razreda.

Tabela 3 prikazuje povprečno klasiĀkacijsko točnost na domeni PCMS pri 10 ponovitvah poskusa. KlasiĀkacijsko točnost podaja odstotek pravilno klasiĀciranih neznanih, torej testnih, primerov.

ReliefF		ReliefFS	
M-2	MDL1+	M-2	MDL1+
52.0%	50.6%	68.8%	66.6%

Tabela 3. Povprečna klasiĀkacijsko točnost na domeni PCMS
Table 3. Average classification accuracy in PCMS domain

Za testiranje pomembnosti razlik smo uporabili dvosmerni parni t -test. Vrednost eksperimentalnega t :

- Metoda M-2: $|t|=3.28 \Rightarrow 99\%$ stopnja zaupanja, da razlika v doseženi točnosti med algoritma ni naključna.
- Metoda MDL1+: $|t|=2.82 \Rightarrow 98\%$ stopnja zaupanja, da razlika v doseženi točnosti med algorit-

ma ni naključna.

4 Sklep

Rezultati naših testiranj so pokazali, da se pri večini domen klasiĀkacijsko točnost dobesedno, dobljenih z novim algoritmom, ni bistveno spremenila (tabela 1). Vzrok za to so razmeroma učinkovita odločitvena drevesa, ki jih je zgradil že algoritem ReliefF. Prav tako so nekatere vrednosti, ki jih v ReliefFS prirejamo parametru k , večje od števila primerov bližnje soseščine in celo večje od števila vseh primerov domene. Seveda moramo upoštevati, da to velja pretežno za realne domene z večinoma neodvisnimi atributi primerov. Umetna domena, ki smo jo sestavili sami (razširjen problem parnosti pri domeni P2AR), in v kateri vlada med atributi dokaj močna odvisnost, kaže drugačno sliko. Razlika v klasiĀkacijski točnosti, ki jo dajeta ReliefF in ReliefFS, je statistično signifikantna.

S poskusi smo potrdili hipotezo, da je ReliefFS koristna nadgraditev algoritma ReliefF.

5 Literatura

- [1] B. Cestnik, I. Bratko, On Estimating Probabilities in Tree Pruning, *Proc. European Working Session on Learning EWSL-91*, Porto, Portugal, April 1991.
- [2] I. Kononenko, On Biases in Estimating Multi-Valued Attributes, *Proc. Int. Joint Conf. On Artificial Intelligence IJCAI-95*, Montreal, Canada, August 1995, pp. 1034-1040.
- [3] M. Mehta., J. Rissanen, R. Agrawal, MDL-based Decision Tree Pruning, *Proc. 1st Int. Conf. On Knowledge discovery in databases and Data mining KDD-95*, Montreal, Canada, August 1995, pp. 216-221.
- [4] E. Šimec, Avtomatsko učenje odločitvenih dreves s sistemom za ocenjevanje atributov ReliefF, Diplomski naloga, *Univerza v Ljubljani*, FER, Ljubljana.
- [5] I. Kononenko, Estimating Attributes: Analysis and Extensions of RELIEF, *Proc. ECML-94*, Catania, Italy, april 1994, pp. 171-182.

- [6] J. Kampuš, A. Počič, J. Resnik, Rezanje odločitvenih dreves po principu MDL, *seminarska naloga pri predmetu HPUI*, FRI, Ljubljana, maj 1996.
- [7] P. Peer, B. Čargo, T. Mele, Rezanje odločitvenih dreves po principu MDL in razširitev algoritma ReliefF, *seminarska naloga pri predmetu UISP*, FRI, Ljubljana, september 1997.
- [8] I. Kononenko, *Napotki za izdelavo seminarske naloge*, FRI, Ljubljana, 1996.
- [9] I. Kononenko, E. Šimec, M. Robnik-Šikonja, Overcoming the Myopia of Inductive Learning Algorithms with RELIEFF, *Applied Intelligence* 7, 1997, pp. 39-55.

Peter Peer in **Boštjan Čargo** sta študenta petega letnika na Fakulteti za računalništvo in informatiko, Univerze v Ljubljani.

Igor Kononenko je izredni profesor na Fakulteti za računalništvo in informatiko v Ljubljani. Raziskovalno se ukvarja z razvojem algoritmov strojnega učenja. Je (so)avtor sedmih učbenikov (ena knjiga izšla v tujini) ter 90 objavljenih člankov in referatov (70 v tujini).